

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Neodvisen dnevnik
zastopajoč interese
slovenskih delavcev
v Ameriki

VOLUME XVII. — LETO XVII.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, (PETEK) JUNE 8, 1934.

STEVILKA (NUMBER) 134

UNIJE ODPRLJE BOJ ZA WAGNERJEVO PREDLOGO

Green žigosa kongres in jeklarske magnate. Roosevelt zopet pozivlja k sprejemu zakona.

WASHINGTON, 7. junija. — Organizirano delavstvo je danes stopilo v akcijo da izvojuje spremembo Wagnerjeve predloge za ugotovitve stalnega delavskega sodišča za reševanje industrijskih sporov. Obenem je udarilo po kongresu radi njegovega odlašanja s tem zakonom, po jeklarskih baronih pa radi njih zagrizene opozicije proti delavskim organizacijam.

Predsednik A. F. of L., William Green, ki je bil zadnji čas dozdevno hladen glede Wagnerjeve predloge, katero se je vsled pritiska industrijskih magnatov zelo oskubilo, je danes zahteval, da kongres predlogo gotovo sprejme, predno odide na počitnice z ozirom na kritično situacijo, ki je nastala vsled preteče stavke v jeklarski industriji, ker jeklarske korporacije nečejo priznati delavcem pravice do kolektivnega pogajanja.

Prej tekom dneva je bilo iz Bele hiše dano novo zagotovilo, da predsednik Roosevelt resno želi, da se Wagnerjeva predloga sprejme, predno odide kongres domov.

RELIFNI DELAVCI SO SE VRNILI NA DELO

NILES, O., 7. junija. — Delavci pri zveznih relifnih napravah, ki so šli v terek na štrajk, so se danes vrnil na delo. (To je očitno skupina, o kateri je bilo pred par dnevi poročano iz Girarda, ki se nahaja v bližini Niles, O.) Leon Callow, ki je vodil štrajk relifnih delavcev, je bil obsojen na \$20 globe pod obtožbo "kalenja miru" ter je bil spuščen na prosto pod \$100 varščine. Izjavil je, da bo apeliral na okrajno sodnijo.

Učitelj iz Kansasa

Včeraj se je zglasil v uredništvu Mr. William Strah, mlad ameriško - slovenski inteligent in učitelj na višji šoli v Pittsburghu, Kansas. Mr. Strah je rojen v Ameriki, toda je dobro vešč tudi slovenskega jezika. V Clevelandu se je mudil več dni ter je bil gost družine Mr. in Mrs. Krist Stokel, 6622 Bonna Ave. Imeli smo z njim daljši in prav zanimiv razgovor. Sinoči se je zopet vrnil proti svojemu domu v Kansasu.

Voznik busa oproščen

Včeraj je porota na okrajni sodniji v Elyriji oprostila avtobusnega voznika William Danielsa, ki je vozil Nevin bus, v katerem je bilo pred dvema mesecema ubitih šest potnikov. Daniels je bil obtožen ubojstva. Že prej je porota oprostila tudi voznika tovornega avtomobila, ki je bil zapleten v usodno kolizijo. Državna oblast je vsled te nesreče Nevin družbi prepovedala poslovati v državi Ohio.

Bančna reorganizacija

Do včeraj je bilo za reorganizacijo North American Trust banke podpisanih 3742 delnic, število delničarjev je naraslo na 991, na črt za likvidacijo stare banke pa so podpisali vlagatelji z \$1.803.489.

ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

Lani je v Denverju umrl hrvatski milijonar Vaso L. Čuković, ki je zapustil \$1.300.000. V svoji oporoki je določil, da se iz njegove zapuščine porabi \$300.000 za spomenik njegovemu osebnemu prijatelju, pokojnemu denverskemu županu Robertu W. Speer-u. Sedanj župan je pred kratkim imenoval komisijo za ta spomenik in komisija, v kateri sta tudi dva Čukovičeva nečaka, je sklenila, da se naroči za spomenik poveri Ivanu Meštroviću, znamenitemu hrvatskemu kiparju v Jugoslaviji. Meštrović je bil povabljen, da pride v Denver in rabi le coloradski material za spomenik in najame vse pomočnike za to delo v Coloradu. Zdaj pa je ogenj v strehi. Dnevnik "The Denver Post" je začel vroč boj proti temu sklepu, češ, čemu bi najemali tujega kiparja in pošiljali tisočake v Jugoslavijo, ko pa ameriški kiparji stradajo.

Dotični list tudi pravi, da je Meštrovićeva umetnost "že umrla". Zveza društev JSKJ za zapadno Pennsylvanijo je na svoji seji, ki se je vršila 27. maja v Strabane, Pa. sprejela resolucijo, v kateri se izreka priznanje in zahvalo pisatelju Louisu Adamiču za članek "Who Built America?" (Kdo je zgradil Ameriko?), ki je bil pred kratkim priobčen tudi v "Enakopravnosti". Resolucija, ki je bila sprejeta z velikim navdušenjem od navzočih zastopnikov, se glasi: "Z ozirom na članek 'Who Built America', katerega je za aprilsko izdajo revije "Common Sense" napisal naš rojak, priznani ameriški pisatelj Louis Adamič, kateri članek je bil ponatisnjen v "Novi Dobi" z dne 9. maja v originalu, dne 16. maja pa priobčen v slovenskem prevodu, — izreka seja Zveze J. S. K. J. v zapadni Pennsylvaniji pisatelju Louisu Adamiču priznanje in zahvalo, ker je s člankom "Who Built America" sijajno polbil neosnovana, naseljenost in njihovim otrokom namenjena kritiziranja revije "Saturday Evening Post", ter s tem pošteno mislečim Američanom jasno in prepričljivo povedal, koliko so priseljenci, posebno priseljenci jugoslovanskega in sploh slovenskega izvora, pripomogli k zgradbi in veličini Amerike, materialno in duševno."

John Borštner, živeč v Pittsburghu, Pa., je prejel vest, da je v Bruni vasi pri Mokronogu umrla njegova mati Franciška Borštner.

Nagle smrti je preminul v Milwaukee L. Lepej, star 73 let, doma iz Makolj na spodnjem Štajerskem. V Ameriki je bival 30 let ter je bil samec. V istem mestu je družini Joe Fortuna umrl 4 mesece star sinček Stanley. V Arma, Kans., je umrla Rose Mlinarič, stara 17 let rojena v Ameriki. Zapuščala starše in dve sestri. Svetovno razstavo v Chicagu so zadnje dni obiskali: Charles Gohar z ženo Hanno in sinom Frankom ter Marie Zaitz iz Clevelanda, O., Sylvia Menton iz Detroita, Mich.; Nick Tersina iz Cockeril, Kans., ter Jerry Cadež iz Dines, Wyo.

V Warwoodu, W. Va., je 29. maja umrl v bolnišnici Mike Gračan, ki ga je 23. maja povozil tovorni avto. Bil je član S. N. P. J.

V Pittsburghu, Pa. je umrl John Leon, doma od Mokronoga. V Cantonu, O., sta se poročila farmer Peter Zučak in Mrs. Frances Balinovič.

V Chisholmu, Minn., je umrla Mary Arko, rojena Košmerlj, stara 48 let, doma iz Sodražice. V Ameriki je bivala 28 let in zapuščala moža, tri sinove in eno hčer.

V Monnesonu, Pa., je umrla Marija Fabjancič, stara 54 let, doma iz Hrepelj pri Kozini. V Ameriki je bila 13 let in zapuščala tu dve hčeri.

Dne 10. in 11. junija bo v Slov. Domu v Pittsburghu skupina tukaj rojene slovenske mladine, ki se imenuje Rollicking Revelers vpriporila lepo muzikalno komedijo z imenom "Minutes of Melody". Vstopnina 25c za odrasle in 10c za otroke. Cannosburghu, Pa. je umrl John Štefančič, star 45 let, ki je podlegel srčni hibi. Zapuščala ženo in štiri otroke. V istem mestu se je morala podvreči operaciji na slepiču Miss Elizabeth M. Progar.

Na farmi, dve milji od Midlanda, Pa. je bil 16. maja ustreljen Hrvat Lovro Vrbos. Ustreljen ga je s puško njegov 15-letni sin Steve, ki je videl, da je oče, ki je bil pijan, grozil materi z gnojnim vilami.

Smrtna kosa

Včeraj smo poročali, da je umrla Cecilia Kostanjšek, dodatno poročilo o pokojnici pa je sledeče: Pokojnica je bila rojena Kave, doma iz Celja na štajerskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 25 leti. Njen soprog je umrl pred 12 leti. Tukaj zapuščala dva sina Joseph, in John. Bila je članica društva sv. Neže št. 139 C. K. of O. in ženske Zveze št. 25. Pogreb se bo vršil v soboto jutro ob 10.30 v cerkev sv. Vida iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek na 1105 Norwood Rd. Bodi pokojnici lahka ameriška gruda, preostanil pa naše sožalje!

"Ljubljanski vrt"

Dobro poznana Jerry in Lucia Leskovec, 689 E. 200 St., bosta jutri otvorila novo gostilno pod imenom "Ljubljanski vrt" v prostorih, kjer se je nekdanja zahajal poznani Anton Koss. Zahajal se bo serviralo pohane piške, po 25c krožnik.

Važna seja

V nedeljo, dne 10. junija, ob 9. uri dopoldne se bo vršila seja balinarskih klubov v Slovenskem Narodnem Domu, na St. Clair Ave. Prošeni so vsi zastopniki, da se gotovo udeležijo, pa tudi drugi balincarji so dobrodošli. Frank Perme, iz West Parka, ki ima svojo krojačnico na Waterloo Rd., na koncem sezone podaril članom zmagovalnega kluba vsakemu eno obleko brezplačno. Torej, poslužite se te prilike, dokler je še čas. — F. K.

Piknik Coll. Slovenk

Piknik priredi društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ v nedeljo, 10. junija na Močilnikarjevih farmah. Društvo se priporoča za mnogobrojen poset od strani občinstva, ker bo za vse posetnike v obilni meri preskrbljeno. Igrala bo tudi fina godba. V slučaju slabega vremena se pa vrši zabava v Slov. Domu na Holmes Ave.

JEKLARSKI DELAVCI V BELI HIŠI

Prišli so vprašat predsednika, če morajo stavkati, da si zasigurajo pravice, katere jim jamči NRA. Sprejel jih je predsednikov tajnik.

WASHINGTON, 7. junija. — Danes je prišlo v Belo hišo ducat mrkogledih jeklarskih delavcev, da vprašajo predsednika Roosevelta, če res ni nobenega drugega izhoda za 300.000 mož v jeklarski industriji kot da stavkajo, če hočejo zasigurati pravico do kolektivnega pogajanja, katerega je na papirju vsem delavcem zajamčena v NRA zakonu. Predsednik pa menda ni imel časa sprejeti delavske delegacije, temveč govoril je z njo le njegov tajnik McIntyre. Po odhodu je eden izmed delegacij. William J. Long iz Weirtona, W. Va., dejal, da bo delegacija videla predsednika jutri.

"Ali ste gotovi?" je vprašal neki reporter.

"Zagotovljenega nam ni bilo ničesar," je odvrnil Long.

Prej so se delavski zastopniki mudili v uradu NRA, kjer so videli gen. Johnsona, in pa v delavskem departmentu, kjer je govorila z njimi tajnica Frances Perkins.

Vodja delegacije je William J. Spang iz Duquesne, Pa., ki pripada k "rank and file" komiteju jeklarske unije, ki je v sporu z izvršnimi uradniki unije. Po odhodu iz delavskega departmanta, je Spang dejal, da je Miss Perkins iz delegacija "končala" iz česar se da sklepati, da govor z njo ni prinesel nobenega rezultata.

Z oziroma na rastočo nevarnost, da v teku tedna dni izbruhne štrajk, je gov. Pinchot iz Pensylvanije danes z aeroplanom odletel v Washington, da se posvetoje z delavsko tajnico.

Ker predsednik ni sprejel "rank and file" delavske delegacije, se sklepa, da jih ne priznava za predstavnike jeklarskih delavcev, dasiravno je bil ta odbor izvoljen od članstva na konvenciji, pač pa da bo govoril z Mike F. Tighem, glavnim predsednikom unije, ki ima jutri dospel v Washington.

Tighe, ki se je včeraj mudil v Clevelandu je dejal, da unijski komitej, ki mu načeljuje Spang, ne zastopa članstva. Spang pa je izjavil, da če predsednik delegacije ne sprejme, se bo vrnila domov in se pripravila na štrajk da pa se datum štrajka mora določiti iz 16. na 18. junij, ki pade na ponedeljek.

Danes se je mudila v Washingtonu tudi delegacija kompanijske unije iz McKeesport, Pa., katero je vodil tajnik tamkajšnje trgovske zbornice Watson McKee. Zastopniki kompanijske unije so zagotavljali Johnsona, da jeklarski delavci ne marajo štrajka.

Predsednik Roosevelt je danes dobil telegram, da kompanija v Pennsylvaniji in West Virginiji terorizirajo delavce. Weirton Steel Co., kjer je središče unijskega boja, je odslavila 116 mož, ko so na vprašanje bossov, če bodo v slučaju, da bo stavka odrejena, šli na štrajk, odgovorili, da bodo. Navzile temu pa predsednik ni doslej znil niti besedice glede kritične situacije.

Gen. Johnson se je danes zjutraj vrnil iz New Yorka, kjer se je posvetoval z jeklarskimi

Ljubezen se ne da u- krasti, so odločile žen- ske porotnice

Ženska ljubezen se ne da ukrasti. Tako so odločile včeraj porotnice na okrajni sodniji v tožbi John C. Berana, ki je tožil George H. Ritterja, da je ukradel ljubezen njegove mlade in brhke ženske. Ritter je radio inženir ter je Mrs. Beran delala pod njim v neki tukajšnji tovarni, ko sta se spoznala. Mrs. Beran je pri procesu trdila, da je moža vsled tega pustila in se razporočila, ker je z njo grdo ravnal, dočim je on trdil, da je Ritter ženi dvoril in da ga je nekoč kar direktno vprašal, da naj ji da svobodo, ker jo on ljubi. Ritter sedaj živi v East Orange, N. J. in tudi za Mrs. Beran je dobil tam delo, toda ni sta poročena. Beran je zahteval od radio inženirja \$50.000 srčnega mazila, toda porota, ki je sestojala iz samih žensk, mu ni privoščila niti centa.

4 stavkarice aretirane ne vsled napada

Štiri mlade ženske, med katerimi sta očitno tudi dve Slovenki, so bile sinoči aretirane od policije, pod obtožbo, da so v terek zvečer na Euclid ave. in E. 74 St. pahnille pod avtomobil 23-letno Mrs. Zoro Baynes. Vse štiri so na stavki pri Ohio Electric Manufacturing Co., dočim je Mrs. Baynes stavkolomka. Mrs. Baynes se je včeraj vrnila iz bolnice na dom ter zaprisegla aretacijska povelja proti stavkaricam, ki so: Anna G. Žganjar, stara 22 let, iz 5349 St. Clair ave., Jean Gorsha, stara 23 let, z istega naslova, Clara Petkash, stara 24 let, 3272 W. 84 St. in Mary Teevans, stara 19 let, iz 3293 E. 55 St. Vse so bile sinoči spuščene na prosto pod osebnim poročvom ter bodo danes zaslisane. Vse štiri zanjkujejo, da so imele z napadom kaj opraviti. Miss Teevans pravi, da je v terek ves dan ni bilo v bližini E. 74 St. in Euclid ave., ostale tri pa pravijo, da so se ob času nesreče z avtomobilom prepejale proti glavnemu stanu unije.

Kompanija je včeraj zahtevala sodno injunkcijo proti stavkarjem, toda A. F. of L., ki vodi štrajk, je odgovorila, da ni unija niti avtorizirala niti povzročila nobenega nasilja v štrajku. Zaslisanje radi injunkcijske tožbe je bilo preloženo na ponedeljek. Unija pravi, da kompanija delavcem neče priznati pravice do kolektivnega pogajanja, ki je jamčeno v NRA zakonu in da z grožnjami odvrača delavce in delavke od unije. Štrajk je bil odrejen šele, ko je kompanija na ponovne apele odklonila vsak razgovor z zastopniki unije.

Nemški kongres

Včeraj se je v Clevelandu otvoril nemško - ameriški kongres, na katerega so prišli delegatje nemških organizacij iz cele dežele. Organizacija proti fašizmu je prvotno protestirala proti obdržavanju kongresa v Clevelandu, češ, da je pod vplivom nacije, kar pa voditelji odločno zanikujejo.

Nemški kongres

Včeraj se je v Clevelandu otvoril nemško - ameriški kongres, na katerega so prišli delegatje nemških organizacij iz cele dežele. Organizacija proti fašizmu je prvotno protestirala proti obdržavanju kongresa v Clevelandu, češ, da je pod vplivom nacije, kar pa voditelji odločno zanikujejo.

Nemški kongres

Včeraj se je v Clevelandu otvoril nemško - ameriški kongres, na katerega so prišli delegatje nemških organizacij iz cele dežele. Organizacija proti fašizmu je prvotno protestirala proti obdržavanju kongresa v Clevelandu, češ, da je pod vplivom nacije, kar pa voditelji odločno zanikujejo.

NRA na novem umiku; določanje cen se preneha

Vlada se vrača k sistemu stare kapitalistične konkurence na podlagi proti-trustnih zakonov. Darrova komisija, ki je kritizirala NRA, razpuščena.

WASHINGTON, 7. junija.

NRA je danes napravila nov umik, ko se je sporočilo, da se bo odselej naprej definitivno opustilo vse poskuse za določanje cen na podlagi pravilnikov, pač pa se bo zopet poklicalo na pomoč proti-trustne zakone, ki naj jamčijo "svobodnejšo konkurenco." To se pravi da se deželu uradno vrača k staremu sistemu kompeticije. Za doseg tega bo treba napraviti tozadevne spremembe v večini industrijskih pravilnikov.

Ta preokret vladne taktike je očitno posledica ostre kritike, da so pravilniki pospešili rast trustov in da so razne industrije pod krinko pravilnikov nastavile pretirano visoke cene. Trdi se, da v bodoče bo navijanje cen nemogoče, oziroma zelo težavno. (Z drugimi besedami: vlada je obupala, da je mogoče ustvariti planiran kapitalizem, zato se zdaj vrača k staremu mazaštvu, k proti-trustnim zakonom, katerih zgodovina pa enak jasno kaže, da rasti trustov v Zed. državah niso mogli ustaviti, kajti ekonomska in politična moč trustov je večja od vlade same.)

K spremembi taktike je brez dvoma pripomogla v prvi vrsti kritika od strani Darrova komisije in neodvisnih republikancev, med katerimi sta senatorja Nye in Borah v prvi vrsti naglašala, da je sistem pravilnikov odprl trustom vrata na stežaj.

Značilno je, da je baš ob tem času tudi prišlo naznanilo, da bo komisija, kateri je predsedoval Clarence Darrow, s 1. julijem razpuščena. Tako je naznanil odbor sam, obenem pa je sporočil, da bo takrat podal svoje zaključno poročilo.

"To poročilo se najbrže ne bo dosti razlikovalo od prvega," je izjavil danes Darrow, "kajti do selej nismo našli še ničesar takega, da bi se spreobrnilo."

Danes se je zvedelo, da se bo v teku nekaj dni sestalo v Hot Springs, Va., okrog 50 industrijalnih magnatov, ki so sedeli v posvetovalnih odborih za NRA pravilnike, kjer bodo razmotrivali delovanje NRA ter izmenjali misli glede sprememb. Konferenca bo privatna. Administrator Johnson je bil sicer povabljen, toda se konference najbrže ne vdeleži.

DILLINGERJEV TOVARIS UBIT V IOWI

WATERLOO, Ia., 7. junija. — Tu je bil danes ubit v spopadu s policijo bančni ropar Tommy Carroll, ki so ga oblasti iskale radi več umorov. Ubiti bandit je tretji član Dillingerjeve roparske tolpe, ki je padel pod krogljo, odkar se je začelo obširno ofenzivo proti Dillingerjevi tolpi. Njen glavbar pa se še vedno uspešno skriva.

Nadležen mrčes

Veter je včeraj in sinoči prinesel na milijone malega mrčesa, ki se je tekom vročih dni zaredil na jezeru. Ponekod, zlasti v downtownu, je bil oblak mrčesa tako gost da je izgledalo kot da se pripravlja za tornado. Mrčes pa hitro pogine. Vreme se je včeraj precej shladilo, danes pa je zopet bolj vroče. Za jutri obeta vremenski prerok nevihte in nalive.

Selznick oproščen

Znani operator nočnih klubov, Philip Selznick, je bil včeraj od porote oproščen obtožbe, da je skušal podkupiti eno izmed porotnic, ki je sedela v poroti, katerega je imela v rokah slučaj advokata Beckermana. Beckerman, ki je znan republikanski političar, je bil obtožen, da je radi zavarovalnine poskusil zažgati neko tovarniško poslopje.

Cassidy proti Sweeneyju

Včeraj se je zvedelo, da bo republikanski državni poslanec Jos. E. Cassidy kandidiral v 20. kongresnem distriktu proti kongresmanu Martin L. Sweeneyju. Republikanci upajo, da bo spor med Sweeneyjem in vodstvom demokratske stranke pripomogel, da bodo to pot prodrl v 20. distriktu, ki je normalno demokratski z od 10.000 do 15.000 glasovi večine. Cassidy je mlad človek ter po poklicu tiskar.

30-letnica "Napreja"

Pijonirsko napredno društvo v Clevelandu, "Napreja", št. 5 S. N. P. J., bo v nedeljo obhajalo 30-letnico obstoja z razvitiijo nove zastave. Proslavo otvori avtomobilski sprevoz izpred S. N. Doma na Pintarjevo farmo v Euclidu, kjer se bo vršil obširen program s piknikom. Govorili bodo Frank Somrak, Matt Petrovich, oba glavna odbornika SNPJ in Otto Tekautz, tajnik društva "Comrades". Na vzporedju je tudi mnogo drugih zanimivosti v zvezi z razvitiijo zastave. Igrala bo godba "Bled". Napredni slovenski živelj iz cellega Clevelanda in okolice je iskreno vabljen, da se vdeleži pomembne proslave tega pomembnega društva.

Zapuščeni parki

Mestni parki, ki so bili nekoč ponos Clevelanda, so letos silno zapuščeni in zanemarjeni. Delno je kriva suša, glavni vzrok pa je, ker mesto nima denarja, da bi najelo delavce, ki bi oskrbovali parke.

V novih prostorih

Mrs. Mary Mačeroi je preselila svojo slaščičarno iz 16017 Waterloo Rd. na 827 E. 185 St., poleg La Salle gledališča. Priporoča se cenjenim znancem in prijateljem za mnogobrojen poset.

V NEDELJO, 10. JUNJA se vrši

PIKNIK

Collinwoodskih Združenih
bratov od S. S. P. Z.
v Slov. Društvenem Domu
v Nottinghamu, na Rechar
Avenue.
PRIDITE!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & PUBL. CO.
231 St. Clair Ave. Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

70 raznašalca v Clevelandu, za celo leto \$5.50
Za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
Za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.60
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto \$4.50
Za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
Za celo leto \$8.00; za 6 mesecev \$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at
the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Vzrok krize — monopolistični kapitalizem

Prve korifeje znanosti in prakse se trudijo, kako bi premagale krizo, toda kri- za gubi le malo na svoji ostrini. Vsi po- močki za rešitev privatnega kapitala so bolj ali manj brezuspešni. Marksistično vešč delavce ve, da je končno krivec le pomanjkljiva zgradba kapitalističnega družabnega reda, ki pripravlja in po- vzroča take krize. Imovinske razmere produktivskih pomočkov so največ vzrok desorganizacije gospodarstva. Karl Marx in Friderik Engels sta opravičeno opisa- la že pred davnim časom v "Komunistič- nem manifestu" to dejstvo. Meščanska družba se je polastila vseh gospodarskih pomočkov, povečala ogromno prometne in produktivne pomočke, ki jih ne more več obvladati kakor čarovnik, ki je kli- cal "duhove" in se jih ne more več izne- biti.

Marx in Engels sta trdila to že leta 1847, sredi hude krize, ki je bila pred- hodnica revolucije l. 1848.

V prvem zvezku "Kapitala" opisuje potem Marx menjavanje prosperitete in krize kot posebni pojav moderne indu- strije. Marx primerja gospodarstvo mo- dernega industrijskega kapitala z nebes- nimi telesi, ki vržena v določeno smer, isto vedno ponavljajo, tako tudi družabna produkcija, čim zaide v gibanje menja- jočega se dviganja in padanja.

Vsak resen poizkus za odpravo krize bi se torej moral pričeti s preureditvijo lastniških razmer, na kar pa doslej ni nihče od njih mislil. Teh razmer pa ka- pitalizem sam ne more izpremeniti, marveč se jim mora iz sebičnih razlogov upirati. Tu more torej v krizi aktivno delati za odpravo krize samo delavski razred. "Načrt dela" je veliko geslo, ki naj zdru- ži vse one momente, ki so potrebni za prehod v socialistični sistem.

Načrt zahteva socializacijo kredita, skupno gospodarstvo in denarstvo. Pri- vatnih bank, denarnih in kreditnih zavo- dov ne sme več biti. Vse te posle opravlja poseben državni finančni komisariat, ki gleda na to, da produkcija odgovarja po- večani kupni sili množice. Enako se mora- jo socializirati velika industrija, ki ima- jo že danes značaj kapitalističnih mono- polov. S tem bi bil socializiran finančni kapital in monopolistične ustanove in- dustrijskega kapitala. Vse drugo, kmeti- jstvo in obrt, moreta še ostati v kapita- lističnem sektorju gospodarstva.

Kjer se torej kapitalizem še giblje v okviru konkurence, je razvoju urediti po načrtu, kmetijstvo in malo obrt, kjer so podani samostojni eksistenčni pogoji, pa je te obenem podpirati. Kjer je pa ka- pitalizem postal monopol, pa je treba od- praviti eksproprijacijo s podružabljenjem. Cilj je torej: zlomiti je treba oblast mo- nopolnega kapitala nad državo in gospo- darstvom, ojačiti kupno silo množice in s tem odpraviti nezaposlenost. To je edina pot boja proti divjanju krize.

Kapitalizem se bo seveda, tej novi u- reditvi gospodarstva upiral. Skušal bo to preprečiti s silo. V Nemčiji se je s tem namenom skril za fašizem, enako sliko imamo v Avstriji. Čim kapitalizem opazi (Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA

Proslava v Girardu

Girard, Ohio

Slavnostno razvite zastave društva "Slov. Bistrica" št. 42 S. D. Z. je bilo sijajno izvršeno. Slavnost je posetilo nad tisoč našega naroda, in tudi več sto tujih narodnosti. Večina poset- nikov je bilo članov in članic na- še domače organizacije, S. D. Z. Društvo "Slov. Bistrica" je po- dalo ta dan veličastno manife- stacijo za društvo, Zvezo in na- šo naselbino, kajti kaj takega ne pomeni mesto Girard, da bi tuja narodnost pokazala moč na po- lju društvenega delovanja in pa naše kulture. Vsak pravi, kako je mogoče bilo prirediti tako pomembno slavnost v tako mali naselbini. Kako prisrčen je bil prizor, ko so začeli prihajati na- ši bratje in sestre. Vse je bilo nekoliko posebne volje, kajti za- vedali smo se, da bo praznik, ka- tera smo si zbrali za to slavnost, ostal v spominu vsem, ki smo bili navzoči. Ogronomi avto- busi so začeli pozdravljati na- selbino s svojimi sireni, vse je bilo praznično razpoloženo. Johni iz Clevelandске metropo- le pa je bil na straži, da se ni nič kaj pripetilo kar bi ne bilo prav. Zastava je bila častno razvita, in tudi povorka je bila tako si- jajna, da je vsak rekel, da take povorke še ni bilo v mestu in jo ne bo.

Župan mesta Girard je v gen- ljivih besedah pozdravil zasta- vo pred mestno hišo in želel vse najboljše v tem mestu zunanjim gostom. Častna straža je pa bila sijaj vsega, vse je pozdravljalo te vrle dekleta. Za petnajst mi- nut je bil ustavljen ves promet na cesti, ko so te dekleta poka- zale narodu svojo umetniško zmoglost. Hvala načelnici A. Novak za to častno delo.

Program je bil dovršen v splošno zadovoljstvo občinstva. Gl. predsednik S. D. Z. Frank Černe je podal v srce segajoče besede za to slavnost in spodbu- jal članstvo, da še v bodoče tako deluje, kakor je žel salve aplavza. Ravno tako je naš gl. tajnik John Gornik povedal ka- ko se je društvo ustanovilo in koliko je bilo truda, da je da- nes društvo največje po član- stvu v naselbini. Spomnil se je tudi prvega predsednika dru- štva in agilnega delavca, to je naš nepozabni pokojni Frank Gantar. Ravnotako je bil častno pozdravljen za svoj govor.

Prvikrat v zgodovini naše na- selbine so bili zastopani vsi vi- šji uradniki družbe The Ohio Leather Co. Predsednika te družbe Mr. Lombarda je množ- ca pozdravila z gromovitim ap- lavzom, kajti on je v resnici vreden, da se ga imenuje naše- ga očeta. Ravnotako ravnatelj Mr. Becker. Navzoče so bile tu- di njih soproge, ki so se izrazile, da niso nikdar pričakovale ta- kega programa, ki ga je podala naša čvrsta in zdrava mladina. Podravnatelj in njegova sopro- ga sta bila tudi ves čas med na- mi, to je Mr. in Mrs. A. Drevet. Vsi ti močje so mi šli tako na ro- ke, da so nam vse priskrbeli, kar smo potrebovali za to slavnost. Zato je tudi dolžnost nas Slovencev, ki smo zaposleni v tej tovarni, da sodelujemo z nji- mi.

Mr. Lombard se je izrazil, da ko bo konvencija, bo dal cesto okinečati vse od tovarne pa do S. N. D. Rekel mi je: bom jaz gledal, da bo delegacija zado- voljna za časa, ko se bo nahaja- la v naselbini. In ako ni tak mož vreden spoštovanja, potem ne vem, kedo je.

Mr. A. Grdina je v svojem o- gnjevitem govoru podal narodu na srce besede, ki ne bodo ni-

kdar pozabljene. Zatorej iskrena hvala za vse vaše delo, ki ste ga žrtvovali nam za to slavnost. Soproga Mr. Lombarda mi je sporočila, da ji ne gre iz glave govor Mr. Grdina in ga je pova- bila, da bo gost njene hiše in po- leg tega pokazal premišlene slike, naših krajev rojstne domovine, za katero se oba jako zanimata.

Prejšnji župan D. J. Rees je tudi podal častitke društvu in pa želel našem narodu še veliko uspeha in napredka v nasel- bini. Društveni zdravnik Dr. Williams je ravno tako podal svoj govor. Podpredsednik an- gleško poslujočih društev S. D. Z. Francis Surtz je v angleškem jeziku podal jako zanimive be- sede v pomen te slavnosti. Rav- notako je Mr. Pugel, tajnik št. 50 SDZ častital društvu ob tej slavnosti.

Pevske točke programa so bi- le jako oživljajoče vrstile so se kot šopki pomladanskega cvet- ja. Članice in člani mladinskega oddelka Stefanija Dolčič, Do- rothy Selak, Irene Rovin, Do- rothy Arčan, Louise Račić, Rose Ramovš, Virginija Cekuta in L. Račić so nastopili v dvospetu in vsi očarali navzoče z svojimi nežnimi glasovi. Ravnotako so nas presenetile naše ljubke de- klacije iz Clevelanda. Male nežne ustnice na odru, to sta Jacque- line Perme in Alice Vidmar. Ka- ko so sreča uživala njih nedolžno petje, ve le tisti kateri je bil na- vzroč. Naš predsednik Mr. Lom- bard in soproga sta mi rekla, da za ves program je mladina od- nesla krono te velike slavnosti. Zato iskrena Vam zahvala gos- pa Perme in Vidmar, da ste nas posetili ta dan in ravnotako va- šim hčerkam. Ravno naša mla- dina je častno manifestirala pri tej slavnosti. Povorka se je ude- ležilo preko petdeset otrok mla- dinskega oddelka. Naša mlada Zora Dolčič jih je pa vodila kot načelnica. Jako pestro je bilo vi- deti naša mlada bitja v narodni noši. Stefanija Dolčič in Do- rothy Selak sta jo kar pod rude- čo marelo udarile v povorko in ravnotako Irene Rovin, Louise Račić, Dorothy Arčan in pa Joe Celin. Bilo je jako lepo videti te mlade moči, ki se ne sramujejo v tujini obleke naših pradedov. V narodni noši nas je tudi po- častila Miss Jugoslavija Lillian Kuhar in podala deklaracijo, in spoštovana soproga, Mr. A. Gr- dina in soproga Mr. Josip Grdi- na, Mr. Josip Grdina je zastopal kot načelnik Ameriške Jugoslo- vanske veterane in podal govor o pomenu spominskega dne pa- dljih vojakov. On nam je tudi preskrbel zastavo, katere je bi- la razvita in smo bili vsi zado- voljni z njegovo postrežbo. Veliko se bi še dalo pisati o tej slavnos- ti, ali ker je nemogoče vse po- pisati, naj mi čitatelji oprostite, ako sem kaj pozabil. Kmalu bi pozabil na kvartel Samostojne "Zarje", ki nastopa na radio, da so tako krasno peli, da so jih vkljub neznosni vročini hoteli ponovno na oder. Želi so ogro- men aplavz in upam, da ne bo dolgo, ko jih zopet slišimo.

Končno se jaz kot predsednik društva vsem iskreno zahvalim ker ste nam pripomogli do tako sijajnega uspeha. Posebno za- hvala društvom, ki ste se udele- žili korporativno te slavnosti. Klubu Ljubljana, Vojnim Vete- ranom, častni straži, vsem za- darove k zastavi, kakor tudi na- ši žlahti botru in botri in vsej ostali žlahti. Pozabiti pa ne smem naše blage mamicе Sne- žičeve iz Bessemerja, Pa., ki je častno zastopala v 72. letu sta- rosti našo zastavo kot stara ma- ti. In celo Waukegan, Ill. je bil zastopnik kot tovariš pri zastavi.

Zal fant Mr. Matt Robic, sin Mrs. Leskovec, ki je bila s svo- jim soprogom teta pri zastavi. Iz Clevelanda, smo imeli tudi žlahtnika Mr. Ignac Slapnik in soproga, stric in teta, Mr. A. Gr- dina in soproga, in pa tovariš fant od fare, to je naš Mr. A. Kolander, ki se je jako trudil za to slavnost. Iskrena ti hvala. Mr. J. Debevc in soproga sta tu- di posetila našo slavnost. Mr. Fran Okorn, Mr. Frank Kačar, Mr. Perušek naš umetnik, dr. Kern ki je častital naši slavnos- ti kakor mladini. In seveda boljše polovice so bili tudi za njimi. Iskreno zahvalo izrekam Francetu sšribu in naši narodni delavki Helen Tomazič tudi vse priznanje. Sestra Mrs. Molly Rapsel, ki je bila izvoljena v ženski pripravljalni odbor je de- lo s svojimi požrtvovalnimi so- sestrami sijajno dokončala, za- torej še enkrat Vam vsem pris- grčna zahvala za vaš velik trud, ki ste ga izvršile. Ravnotako Moškemu pripravljalnemu od- boru izrekam vse priznanje. — Ravnotako zahvala Mrs. Petrich iz Warren, ki je naredila krasni in okusni kek za sedemletnico in pa Mr. John Petrichu, ki nam je priskrbel sedeže Jugoslovanske- ga Doma. Ravnotako izrekam priznanje vsem ameriškim orga- nizacijam, ki so sodelovale za to slavnost. Hvala naselbini Bes- sener, in članom društva Krim SNPJ, ki ste nas počastili z za- stavo. Tudi naselbini Barberton hvala za tako lepo udeležbo. Mr. Lekšan in soproga Mr. Garbor. Naša gl. uradnica Mrs. Albina Poljanc in vsem vam drugim še enkrat hvala. Našim Ančkam sestri tajnici Bradač, gl. uradni- ci sestri Brezovar, gl. uradnici sestri Brodnik. Tajnici društva Coll. Slovenke sestri Jerman, predsedniku društva Slovenski Dom, sobratu Louis Godec. Taj- niku kluba Ljubljana, Mr. Fr. Rupertu. Veteranom častni stra- ži in pa Mr. A. Grdina za po- slan avto za botra in botro. Ka- kor tudi Mr. A. Kolandru za njegovo postrežbo in veliko delo, ki ga je imel za nas.

Obenem tudi izrekam zahvalo vsem trgovcem kakor tudi dru- gim, ki ste dali oglase v spo- minske programne knjižice. De- lo smo dokončali in sedaj pa bratje in sestre dolžnost naša je, da se oklenimo te naše za- stave in v bratski ljubezni delu- jemo pod njenim okriljem še za večjo našo dobro domačo orga- nizacijo.

John Dolčič, predsednik dru- štva "Slov. Bistrica" št. 42 S. D. Z.

Vabilo na sejo

Cleveland, Ohio

Članice društva "Danica" št. 11 S. D. Z. ste vabljene na redno mesečno sejo, 12. junija, v na- vadnih prostorih. Na tej seji bo- mo volile delegatke za prihod- njo konvencijo. Pridite in izvo- lite si delegatke, ki imajo naj- bolj pri srcu društvo in Zvezo.

S sestrskim pozdravom
Julia Zakrajšek,
tajnica.

ANEKDOTA

Jenny Grossova, znana salon- ska dama, razvpiata tudi kot ve- lika bonivantka, je nekoč izra- zila misel, da bo začela pisati svoje spomine. "Za božjo vo- ljo," ji je tedaj segel v besedo neki oboževalec, "menda ne boš naštevala vseh ljubavih pu- stolovščin svojega življenja?" Grossova mu je odvrnila: "Ne boj se, ljubček, pokazala bom ljudem le svoje poprsje, vse drugo bom ohranila zase."

BOLGARJA PREPOVEDALA IZVOZ PRIDELKOV

SOFIJA, 7. junija. — Bolgar- ska diktatorska vlada je danes prepovedala ves izvoz poljedel- skih pridelkov iz dežele.

ŠKRAT

Rojak, ki se je rad ukvarjal z uganjkami, je pripovedoval:

"Poslušaj torej: Nekoč je bil ribnik. Okoli ribnika je vodila ozka steza. Na eni strani rib- nika je sedel kuža, in ta kuža je moral na drugo stran ribnika. Ni pa smel po stezi in tudi pre- plavati ga ni smel. Kako je pri- šel na drugo stran?"

"Če ni smel po stezi, plavati tudi ni smel, leteti pa ni znal, potem sploh ni prišel na drugo stran."

"Pa je prišel na drugo stran."

"No, kako?"

"Preplaval je ribnik."

"Če pa ni smel!"

"Pa ga je vseeno preplaval!"

Zdravnik: "2 časi piva lahko vsak dan mirne vesti popijete."

Bolnik: "Prosim, povejte to tudi moji ženi!"

"Odkar pozna moj mož stra- ne posledice radi uživanja alko- hola, ne pije niti kaplje več."

"Gromska strela — to je e- nergija!"

"Hvala Bogu — in to imam jaz!"

TEMPERATURA V VIŠINI 32.000 M.

Raziskovalci stratosfere ne za- mudijo nobene priložnosti za raziskovanje svojega področja. Belgijski prof. Piccard jim je dal zagon, ki kar noče odneha- ti.

Zadnje čase raziskujejo tem- peraturo v stratosferi s tako zvanimi radijskimi sondami, t. j. balonskimi plašči z oddajni- mi aparati. Pred kratkim so spustili takšno sondo v stratos- fero. Naprava se je dvigala z brzino 260 m v sekundi in je dosegla višino 21.000 m, t. j. navišjo dosedanjo višino, s ka- kršno se more ponašati takšna naprava.

V najkrajšem času bodo spu- stili novo sondo v stratosfero z Nansenove zemlje. Raziskoval- ci jo bodo opremili s pripravami, ki ji bodo omogočile dvig do 30 ali celo 32.000 m višine. Če pojde sonda tako visoko, bo lahko sporočila potem oddaj- nega aparata, kakšen zrak je tam gori in iz kakšnih sestav- in je atmosfera v tej višini. Po domnevah, ki jih imajo strokov- njaki na razpolago, se namreč da sklepati, da vlada v višini 30 do 32 km jako visoka tempera- tura.

Misli . . .

Izkušnost je zdravnik, ki pride šele po boleznih.

Slabi se navdušujejo za mo- že, močni za stvari.

Slabiči obsojajo nepravilnost, močni nepravilnost.

4-LETNA DEKLICAV SHARON IZGINILA

SHARON, Pa., 7. junija. — Tu se je danes pričelo obsirno iskanje 4-letne Leah Dilley, ki je izginila z doma v nedeljo po- poldne. Boli se, da je bil otrok ugrabljen. Raziskovanje bližnje reke in jezera v Bohl parku ni prineslo nobenega uspeha.

Služaj je zagoneten, ker je družina revala in bi ne mogla plačati odkupnine. Oče otroka se nahaja v prisilni delavnici, ker je pretepel ženo. V družini je 10 otrok, od katerih je najsta- rejši star 21 let.

Poljščina najbolj zvočni jezik na svetu

Katera govornica doni najlepše? Latinščina ki ima dosti pristašev, je mrtvi jezik. Izmed živih je zbrala najbrž največ glasov njej naj- bolj sorodna italijansščina. Francoščina je tu- di blagovščina, a ima menda manj zagovorni- kov. Če se bomo ozrli po slovanskih jezikih, moramo ugotoviti, da bi bilo težko zagovarjati prednost češčine in še bolj poljščine vsled obilice sikajočih šumnikov. Toda okusi so različni. Marsikdo se lahko navdušuje za ono, kar ni posebno všeč drugemu. Italijanski skladatelj Respighi pripravlja za bodoča olimpijsko tek- mo oratorij. Ker bodo udeleženi pri igrah vsi svetovni narodi, je sklenil spisati besedilo v govornici, najbolj blagovščini za vse udeležence. Vsebinsko bo itak razvidna iz prevodov, ki jih bodo prešli tekmovalci v materinščini. Skla- datelj je skrbel samo za glasovni vtis. Umetni jezik esperanto se mu nikakor ni zdel med vsem najlepši. Respighi je zbral deset poslušal- cev, predstavnikov najrazličnejših narodov, med katerimi so bili tudi zamorci, Japonci in Kitajci. Prečital jim je besedilo v vseh jezikih in beležil ocene. Poljščina je nepričakovano zbrala največ glasov. Premagala je vse tekme- ce z italijansščino in angleščino na čelu. Skla- datelj se je torej odločil za poljščino, ki jo je proglasil za najbolj glasben jezik. Kakor reče- no, so okusi različni, in velja to tudi za posluh. Tekma je seveda malo prepričevalna za lju- bitelje drugih jezikov, a Poljaki bodo vsekakor zelo počaščeni.

Preobilo znojenje

Čezmerno potenje je znak bolezni.

Poletje je za ljudi, ki trpijo zaradi preo- bilega potenja, čas muke. V splošnem lahko rečemo, da je takšno potenje znak kakšne bo- lezni, n. pr. nevtrastenije, rahitisa, toščavosti, revmatizma v sklepih, nadehu itd. Zato je tre- ba na vsak način odpraviti predvsem temeljne vzroke potenja.

Drugič je potrebno, da skrbimo za naj- večjo čistoto kože. Umijemo se večkrat na dan s toplo vodo in milom. Vodi primešamo nekaj kalijevega hipermanganata ali žvepla. Po ko- peli si telo, zlasti pa poteka se mesta, masira- mo in namažemo z alkoholnimi raztopinami sa- lieila, mentola ali kafre. Nato si kožo napudra- mo. V poletni dobi je priporočljivo volneno, luknjičavo perilo. Takšne naj bodo tudi nogav- ce, ki si jih izmenjamo najmanj vsak dan. Čevlji naj bodo lahki in propustni. Proti lokal- nim znojenjem uporabljamo izmivanja s sred- stvi, ki kožo strojijo. Gumirani vložki zoper znojenje pod pazduhami niso umestni, rabiti je treba vložke iz vate s plastjo pudra. Zoper mr- zle in potne roke ter noge pomaga masaža.

Če vsi ti ukrepi nič ne zaležejo, bo poskusil zdravnik morda z najnovejšim pripomočkom, ki ga ta čas preizkušajo: z roentgenskimi žar- ki.

Zdravijok

Na prvi pogled bi joku, ki je običajno ven- dar zvezan s telesnimi in duševnimi bolečinami ne prisodil nihče kakšnega dobrega vpliva. To- da znanost se ne zadovolji s prvimi pogledi in gre stvarjem do dna.

Tako je zdravnik dr. Emanuel Velokow- sky v neki strokovni reviji postavil naslednjo zanimivo teorijo: Kadar je duh obtežen z ža- lostjo in potlačenoostjo, se stvori v telesu hor- mon, ki mu škoduje. Če se pa človek zjoče, na- stane drug hormon, ki prežene s solzami škod- ljive snovi iz telesa. To bi vsi razumeli, kajti vsi smo že občutili veliko olajšanje, kadar nam je jok odplaval tegobo z duše. To bi pa z drugi- mi besedami pomenilo, da je v joku zares nekaj zdravilnega. Dr. Velokowsky podpira svojo te- zo tudi s trditvijo, da po pesimisti zato v svo- jem neveseljem stanju, ker se ne morejo nikoli zjokati. Strupene snovi jim ostanejo v telesu in njih počutje postaja zaradi te kronične samo- zastrupitve čedalje slabše.

Vse to se sliši dokaj čudno, toda o hormo- nih smo zvedeli v zadnjih letih že toliko pre- senetljivjega, da nas tudi v tej zvezi ne presene- čajo.

(Dalje iz 1. kolone)

nevarnost zase, nastopa z vso brutalnost- jo proti delavstvu in režimu, če mu ni po volji. Dogodki so samo opomini delavst- vu. Čim hušji je pritisk krivičnosti, tem krepkejša se mora mobilizirati volja de- lavstva. Zakaj, zatrti delavsko gibanje, prelita kri, je samo seme za nove boje za pravično preureditev družbe. — D. P.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

Ustanovljena 1908

Inkorporirana, 1909

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kuhel, blaginjak, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauser, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIŠKI:

Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, ki se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blaginjaka. Pritožbe glede poslovanja upravnega odbora se naj naslavlja na predsednika nadzornega odbora, pritožbe sporne vsebine pa na predsednika porotnega odbora. Stvari, ki se ne udeležijo in upravnosti uradnega glasila, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Zanimive vesti iz stare domovine

Požar v Brinjah

Dne 12. maja je izbruhnil v vasi Brinje pri Sv. Jakobu ob Savi nevaren ogenj. Začela je goriti hiša sredi vasi, last postelnika, ki se je pred dnevi poročil in odšel na ženitovanjsko potovanje na Gorenjsko, od kod se takrat še ni vrnil. Pogorela je hiša z vsemi gospodarskimi poslopji vred. Škoda je okrog 80.000 Din, lastnik pa je bil zavarovan samo za 20.000 Din. Sodijo, da je bil požar podtaknjen, in to najbrže od kakšnega tekmeča v ljubezni, ki se je hotel na tak način maščevati nad svojim nasprotnikom.

Smrtna kosa.

V Zalem logu v Selški dolini je umrl Fran Demšar, po domače Strojce. Bil je 63 let star in zelo aktiven društveni delavec.

Velike poverebe v davčni upravi v Prištini

Pred okrožno sodišče v Prištini je bil priveden bivši šef tamošnje davčne uprave Todor Jelisavac, ki je obtožen dolge vrste poverebe, izvršenih tekem več let v skupni svoti okrog 200.000 Din. Obtoženec je neoporečno zatrjeval, da se nič ne spominja. Napravil je vtis duševno bolnega človeka. Todor Jelisavac je bil najprej policijski uradnik, potem upravitelj pošte, nazadnje pa šef davčne uprave. Od strank je prejemal razna vplačila, ki pa niso bila nikdar vključena in tudi primanjkljaje so po nekaj letih ugotovili le približno po izpodbah oškodovanih strank. "Kaj ste delali z denarjem?" je obtoženca vprašal sodnik. "Bo ga mi, ne spominjam se!" — "Ali imate hišo?" — "Da, 16 hiš imam!" — "Ali priznavate poverebe?" — "Bo že tako, saj so ljudje, ki me tožijo, sami postenjak. Oni bodo že vedeli, kako je bilo, jaz pa se nečem spominjam." Naposled je sodišče odredilo, da so obtoženca poslali na opazovanje za duševne bolezni v bolnišnico.

Župan se je ponesrečil

Iz Loke pri Zidanem mostu poročajo, da se je močno poškodoval tamošnji župan Peter Kovač. S kolesom se je župan odpravil po opravkih. Na bližnjem ovinku mu je privozil nasproti drugi kolesar. Ne eden ne drugi se nista imela več časa u-makniti eden drugemu in sta z vso silo treščila skupaj. Pri tem je župan Peter Kovač odletel s kolesa in zadel z glavo ob tla, pri čemur si je pretresel možgane, da je obležal nezvesten. Šele po daljšem času ga je bilo mogoče prepeljati v ljubljansko bolnišnico. Tudi drugi vozač je dobil resne poškodbe.

Kazen za oduševstvo

Prizrenski trgovec Čazim Se-

rif je bil obsojen na 5 let težke ječe in na globo 25.000 Din, ker je tirjal oduševske obresti od posojil ki jih je dajal ljudem. Računal si je namreč od 100 do 200 odstotkov obresti. Obtoženica je navedla 53 slučajev oduševstva, mnogi dolžniki se pa sploh niso prijavili, ker so se bali maščevanja.

Razni požarji v Sloveniji

Na nepojasnjeno način je nastal ogenj v hiši podobarja Alojzija Bajca v Cerknici. Ob časa požara ni bilo nikogar doma. Gospodar je odšel v Dolenjo vas, žena z otroci pa se je mudila na Jezeru, kjer je opravljala poljska dela. Domačini, ki so prihiteli z njiv so skušali rešiti iz goreče hiše razne stvari, kar pa niso dosti uspeli. V hiši je pogorela vsa oprava, obleka, posteljno in drugo perilo, živila in drugo. Požar je uničil veliko rezbarskih podob, orodja in vse lesene dele hiše. Škoda znaša nad 70.000 Din, ki pa je baje krita z zavarovalnino.

V Ptujski gori je nastal ogenj pri posestniku Martin Segula in mu uničil gospodarsko in stanovanjsko poslopje. Zgorelo je tudi kmetijsko orodje. Kako je nastal ogenj, ni pojasnjeno.

V Vidoneh so pogoreli trije posestniki Anton Zelko, Franc Vrečič in Jurij Vrečič. Prvemu je zgorelo gospodarsko poslopje, obema Vrečičema pa poleg gospodarskih poslopij tudi ostrešje na hiši. Celokupna škoda znaša 55.000 Din. Zažgali so otroci, pri igri.

V Račah je tudi nastal ogenj pri nekem posestniku. Pogorelo mu je gospodarsko poslopje. Radi suma požiga so pa orožniki aretirali posestnika ter ga odvedli v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Pred dnevi je nastal ogenj v viničariji posestnika Jurija Fischerja v Sitežu pri Ptuj, in zgradbo upepeli, ki je bila s slamo krita in zgrajena iz lesa. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Druga nesreča se je primerila malemu posetniku Juriju Drakšiču v Prerad. Gospodinja je zakurila v sobni peči, ki pa se je iz neznanega vzroka podrla, pri čemur je plamen tako močno bruhnil iz dimnika, da se je prenesel na slamnato streho, ki se je takoj vnela. Pogorelo je samo ostrešje, ker so gasilci pravočasno dospeli na pomoč.

V Praprotni polici imajo nov vodovod

Dne 21. maja so svečano otvorili nov vodovod, katerega so si zamislili še pred 36 leti. Svečanosti so se udeležile tudi Trata, Odersga in še druge vasi v okolici. Navzoč je bil tudi ban-

ITALIJANSKA PREDRZNOST

Italijanski Touring klub je izdal nov vodnik po Julijski krajini in Dalmaciji, v kateri dokazuje italijanstvo ozemlja od Furlanije do Kotorskega zaliva.

Italijanski Touring Club je izdal nov vodnik po Julijski krajini, ki mu je priključil na enkrat tudi še Dalmacijo. "Venecia Giulia e Dalmazia" se imenuje knjiga, ki se šopiri z bogato opremo po vseh knjigarnah Gorice in Trsta in ki jo je italijanska propaganda v ogromni množici razposlala vsem svetovnim potniškim agencijam in diplomatskim zastopstvom. Noben potnik, ki pride semkaj v Trst, se ne more izogniti reklamam za to novo knjigo, ki ima v prvi vrsti iredentistične namene. Na 720 straneh opisuje "lepote italijanskega ozemlja" in na 105 zemljevidih in načrtih razkazuje "bogato kulturo Italije."

Z dokazi podpirajo laž

Touring Club je imel pred očmi nalogo, da pokaže zunanemu svetu, da je vsa Julijska Benečija italijanska. To dokazuje z vrstolomno doslednostjo, od vasi do vasi, od mesta do mesta, s kulturnimi pripombami, z zgodovinskimi prikazi, s statističnimi podatki o narodnostih in o veri, z natančnimi pregledi o gospodarstvu. Povsod naletiš na iste zaključke: kultura starodavno italijanska, nekoliko pokvarjena od tuje, rodnega vpliva, zgodovina italijanska, narodnost italijanska, gospodarska premoč italijanska. Le tu in tam, a zelo redko, kakšna besedica o "tujerodcih," ki jih rešuje Italija, a ki kulturno in gospodarsko pome-nijo neko brezpomembno plast, ki jo bo latinska kultura kmalu odprala.

Korak za korakom poudarja ta vodnik, ki pa je prav za prav le zavodnik, kaj vse je že storila italijanska kultura, vsi mostovi, vse ceste, vse zgradbe, vse je opisano in ilustrirano, da bi tujec dobil vtis, da je preje obstojala tukaj puščava, ki jo je k sreči obljubila in gospodarsko odprla italijanska kultura. Zelo dolg opis je posvečen bivši bojni coni, "kjer se je odločevala usoda italijanskih neodrešenec" in kjer je Italija pokazala "neumrjoče junaštvo svojega genija."

"Tujerodeci za hribi"

Vodnik je zares tako sestavljen, da bravec niti opazja ne, da se nahaja na čisto slovenskem ozemlju, da se spreha v kraju, kjer živi in trpi pol milijona Slovanov. Našel sem le eno ali dve opombi, da žive "tujerodeci tam daleč na hribih," a tujerodeci niti ne vabi, da bi iz radovednosti šel pogledat ta čudesa "za hribi," ki se imenujejo Sloven-ci.

Čudim se, da nam Slovencem ali Jugoslovanom sploh ni nikdar padlo v glavo, da bi izdali mi sami en takšen vodnik v slovenskem in srbohrvaškem jeziku najprej, ker tudi naši potrebujejo točnih preglednih podatkov o tem delu slovenskega telesa. Pa, če bi bili podjetni, ga bi izdali tudi v francoščini in v nemščini in angleščini, da bi inozemski turist, ki prihaja v naše lepe kraje, zvedel za resnico, da obiskuje kraj, kjer v osrčju evropske kulture umira narod pod surovimi udarci latinske "kulture." Da bi izvedeli za tiha junaštva naroda, ki noče kloniti... Pa mi nismo podjetni in v narodni borbi smo pozabljeni. Eh, ti Primorci, vedno ti Primorci, boste skomignili z rameni, ko boste brali ta predlog. Morda smo res naivni, toda nam, ki leži na nas udušljiva klada italijanske kulture, prihajajo včasih takšni domisleki, od katerih pričakujemo olajšanja.

"Naše morje"

Toda ta zanimivi zavodnik Julijske Benečije ni samo velika organizirana goljufija z ozidrom na prilike med Slovenci in Hrvati pod Italijo, marveč je v onem delu, ki se tiče Dalmacije, nesramno izzivanje. 260 strani je posvetil Touring Club Dalmaciji in "našemu morju." "Morali smo izpopolniti opis Julijske Benečije tudi z opisom Dalmacije," tako se opravičuje urednik, "ker italijansko jezikovno in kulturno območje od Trsta do Dubrovnika sploh ne preneha." 16 zemljevidov, 14 načrtov mest in še 15 drugih ilustracij razlaga "italijansko pripadnost Dalmacije." V dolgovnem zgodovinskem uvodu

dokazuje urednik, kako je dalmatinska obal "že od davnih rimskih časov povezana na Italijo, kako jo veže nanjo zgodovina beneške republike, kako so italijanski vsi zgodovinski spomeniki, italijanska vsa umetnost prekrasnih zgradb, ki diči-jo to več kot tisočletno torišče italijanske kulture." Našteti so vsi zgodovinski spomeniki, vse umetnine, in povsod najdemo zgodovinske pripombe o umetnikih, ki so tam delovali po pobudah, "ki jim jih je dala mati Italija." Vsa imena mest in vasi so seveda italijanska in turist se bo pri čitanju tega voditelja komaj zavedal, da se nahaja na čisto jugoslovanskih tleh in v jugoslovanski državi, marveč v najčistejši Italiji. Vse, naravnost vse ga "mora spominjati na Rim" in v krasno dalmatinsko otočje se jim bo zdelo, "kot da je bilo iztrgano iz naročja matere ter preneseno v oddaljene zemlje."

Turist bo odložil to knjigo, kot piše urednik sam, z "občutkom, da je zrl na prekrasne prikazni lepote, ki so vse prenapolnjene spominov na italijansko kulturo," ki je "razprostrla peruti svojega genija od Frjavlov pa tja dol do Kotorskega zaliva."

Tržaški fašistični sekretariat brez dvoma je isto storil tudi goriški in reški — se je v posebni okrožnici zahvalil Touring Clubu za to "njegovo rodoljubno delo, s katerim je odprl svetle lepote Italije ter pripomogel k temu, da bodo Italijo še bolj ljubili, v sedanjih njenih mejah, a tudi onstran njih, vsi ljubitelji njene kulture."

In mi? Dalmatinski del tega zavodnika je grdo izzivanje in predrzno iredentistično početje, ki bi ne smelo ostati nekažnovano. A vsaj to bi morali storiti Vi tam, ki smete, da na svojih tleh dokazate tujcu, ki pride občudovat Vašo obalo, da je od nekdanj slovenska. In s tem prihajam zopet s predlogom o podobnem vodniku napisanem pri vas in — resničnim. Tukaj ne

MI plačamo "cash" denar za zmrznjene vloge v posojilnicah. Prinesite vaše hranilne knjižice k

MR. SIBERT

Pratt and Williams

850 EUCLID AVE., ROOM 428

CHerry 7563

Zavarovalnino

proti

OGNJU, TATVINI, AVTOMOBILSKIM NESREČAM itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

Pokličite:

ENdicott 0718

gre več za te "nesrečne Primorce," tukaj gre za hlastanje po zemlji, ki je last Jugoslovanov tudi po mednarodnem pravu. Propagandi postaviti nasproti propagando. V tem se bo izražala naša volja, da se ohrani-mo.

STAROST PRI ČLOVEKU IN ŽIVALI

Človek le izjemoma učka sto let. Nekatere živali dosežejo to starost popolnoma normalno. V splošnem žive velike živali delj nego male. O slonu je n. pr. znano, da učka večkrat do 200 let, enako tudi želve. Labudi učkajo v nekaterih primerih celo 500 let. Tudi nekateri drugi ptiči žive zelo dolgo; nekatere vrste papig učkajo normalno 200 let,

Če bereš to, izveš:

da je dal filmski komik Charlie Chaplin svoja dva sinova k cirkusu, kjer se bosta izurila v vseh cirkuskih spretnostih; da je v Indiani neka 14-letna deklica povila krepkega dečka, ki ima jedva 28 let staro babilco;

LOUIS PECENKO

7308 Hecker Ave.

ENdicott 2759

BARVAR IN PAPIRAR

Se priporočam Slovincem in Hrvatom

Otvoritev novih prostorov v SOBOTO 9. JUNIJA
Cenjenemu občinstvu naznanjamo, da smo se preselili iz
16017 Waterloo road na

827 E. 185 St.

zraven La Salle Theatre

kjer bomo postregli vsem z dobrim, mrlzim pivom, okusnimi jedili, cigarami in cigaretami. V soboto fina godba za ples. Se topla priporočam vsem.

MRS. MARY MAČEROL

NAZNANILO

novo gostilno bosta odprla pod imenom

LJUBLJANSKI VRT

Jerry in Lucia Leskovec

NA 689 EAST 200 ST.

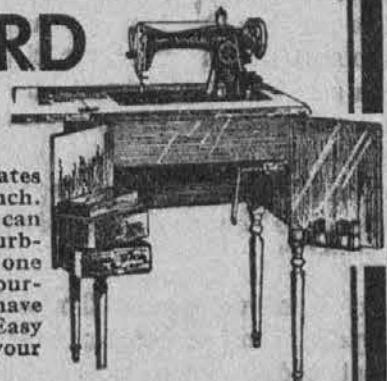
na nekdanj dobro poznanih Anton Kossovih prostorih v Euclidu.

V SOBOTO, 9. JUNIJA, 1934

kjer se boste lahko v senčnatem vrtu pod lipno domačo, žejo gasili s kozarcem svežega piva ali vina. Za otvoritveno večerjo se bo serviralo pohane piške. Cena 25c krožnik. Priporočata se rojakom za poset, postrežba bo prvovrstno ljubljanska.

Sewes FORWARD or BACKWARD

MAKES the same perfect Singer stitch in either direction. Little lever changes direction instantly, and regulates exact number of stitches per inch. Darns and embroiders. You can change bobbin without disturbing your work... wind a new one as you sew. Come in, try it yourself—see how easily you can have one. Small down payment. Easy terms. Liberal allowance on your present machine.

SINGER

Available in treadle or electric models.

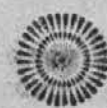
Erasmus Gorshe

1030 E. 66th Place vogal St. Clair Ave.

(Zgora)

Telefon: HENDERSON 4245.

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM

'Enakopravnosti'

Najlepše darilo

za vašega sina in hčer ob graduaciji, rojstnem dnevu, itd., ali pa za vašega prijatelja-Amerikane, je knjiga

'The Native's Return'

SPISAL LOUIS ADAMIČ

Naročila pošiljate na urad

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave.

Izredna cena za Jugoslovane samo dva dolarja.

Mož Simone

Roman

SPISAL CHAMPOL. PRELOŽIL V. LEVSTIK

"Jaz nočem poslati svoje hčere k tej hudobni ženski, ki jo bo slabo sprejela!"

"Naj me, samo da dobim to, česar je poprosim!" se je oglasila Simona.

"In navsezadnje, čemu bi jo sprejela slabo?" je začel izpodbujati gospod d'Avron. "Sovražiti je mogoče moža, toda nihče ne more biti dovolj trdosrčen, da bi se lotil takšnega otroka."

S ponosnim očesom je pogledal Simono. Obraz deklice je bil poln živahnosti.

Več ko so razpravljali o njenem predlogu, bolj se ji je dozdeval umesten. V svoji bistroumnosti ga je razvijala že podrobno.

"Rekla bom to in rekla bom ono. Nič me ne bo prestrašilo. — Pustite me na pot, prosim vas, če ne me bo celo življenje pekla vest, da nisem storila tega, kar je bilo v moji moči!"

"Dekle v tvoji starosti ne hodi samo na pot," je ponavljala gospa d'Avron, braneč se na vse kriplje.

"Pa si vzamem hišno za spremstvo."

"V tem, če gre mlado dekle obiskat svojo teto, ni ničesar nesporodnega," je dejal gospod d'Avron, ki je bil čimdalje bolj za to. "Kajti Eleanor je navzlic vsemu njena teta! Celó neprijetno je bilo, da nismo mislili na to zblizanje že prej."

Pilj je s polnimi jadrmi v lepo deželo sanj. In kakor je gledal stvari sedaj, so se obračale druga za drugo.

"Leta in nesreče izpreminjajo človeški značaj," je govoril.

"Jaz sam sem bil včasih bolj neprijazen in vročkrven nego dandanašnji, in priznati moram, da Eleanor ni kriva vsega. Sovražila me je zato, ker je jaz sam nisem mogel več trpeti. Morda sem bil krivčen proti nji. So neznosne ženske, ki imajo zelo plemenite lastnosti. Kdo ve, če ne bo srečna, ko zagleda tega otroka, in če Simone naposled še ne vzljubi?"

Zdaj ni zrl več samo bližnjega uspeha, temveč v daljni bodočnosti tudi — dediščino.

Pustili so mu tolažbo te poslednje nade, kakor puščamo brezupno bolnemu, da sreba hrano, ki mu ugaja. Ko ga je videla gospa d'Avron tako polnega zaupanja, so tudi nji usehnile solze.

Obadva sta bila videti že malodane pomirjena, ko je Simona pogledala na uro in se spomnila, da je prišel čas obeda.

Gospa d'Avron se je uprla.

Bila je še iz tiste sole, kjer nesreča ni mogoča brez zunanje dramatike in kjer človek na dan svojega poloma ne more ostati brez živčne krize, par omedlevic in ne da bi nenadoma obolel. Misel, da naj sede k mizi, jo je razburila v dnu njenih nazorov o spodobnosti.

Toda Simona je silila vanjo: "Zaradi služinčadi je treba,

da obedujemo. In potem je treba prižgati božično drevesce — zaradi otrok."

Ponosno je dvigala glavo, zadržno odločena, da hoče nositi svoje breme, ne da bi pokazala njegovo težo. Ko so odhajali v obednico, se ji je približal Osmiin.

"Ali veste, kaj mislim?" ji je šepnil v uho.

"Vas ni lahko ugibati, gospod Osmiin."

"Mislim si, da — ako boste nadaljevali tako, ne oziraje se na upor vaše lastne volje, na vaše težave in napore — uvideti se mi hoče, da ste zmorni, doseči uspeh."

III.

V Začetku je premislila Simona svoj namen le v velikih potezah.

Stiriindvajset ur še ni bilo preteklo, ko je že vstajalo po vrsti tisoč majhnih zaprek in neprijetnosti, ki se jih nihče ni bil nadejal.

Prvo vprašanje je bilo to, koga naj si vzame Simona za spremstvo. Pridružiti si hišno na to negotovo potovanje, je bilo neprijetno, še neprijetneje pa, zateči se k prijatelji. Deklica se je spomnila, da se v zavodu Sacre-Coeur, kjer je bila vzgojena, pogostoma prevzema spremljevanje tujestranskih gojenk, ki hočejo preživeti počitnice v krogu svoje rodbine; in ker so se noveletne počitnice že bližale, je na božično jutro, ko se je vračala od maše, vprašala v samostanu, če nimajo kakšne prilike za na Angleško.

In naletela je baš na izvrstno priliko. Stara, veleugledna miss, ki je učila v samostanu angleščino, je imela spremniti dve deklici v York in jih čez teden dni pripeljati nazaj.

"To je ravno čas, ki ga potrebuješ!" je vzkliknil gospod d'Avron razdošen. "In tvoja teta živi v Yorkshiru, kakor nalašč!"

Ko je Simona nato omenila, da je odhod določen že za drugi dan, je dejal:

"Dobro! Prej ko odideš, prej se povrneš... saj itak ne smemo izgubljati časa!"

Ko se je spomnil usodepolnega roka, ni kazal več tistega obupanega obraza, kakor prejšnji večer. Ena sama noč je zadostovala, da je slabotno seme upanja vzkliklo v njegovih plodovitih možganih, vzraslo in se iz-

premenilo polagoma takorekoč že v gotovost.

"Ze sedaj čutim, da bo imela Simona uspeh!" je ponavljal gospod d'Avron s tako proroškim glasom, da mu je uboga žena naposled verjela in se z lahko to dala prepričati, da se mora vse raztati pred njeno hčerjo, ki je tako ljubka, tako umna in tako daleč nadkriljuje vsa druga dekleta.

V zadnjem trenutku pa se je njeno mišljenje vendarle izpremenilo.

Odhod se je bil pripravil s tako burno naglico, da ni bilo časa, premišljati, mučiti se in skrbeti... in ko je tistega mrzlega, poznogrudnovega jutra gospa d'Avron še v postelji zagledala Simono, stoječo poleg nje v popolni obleki, šele takrat se je njena žrtev prikazala njeni duši v vsej svoji gotovosti.

"Ne!" je vzkliknila s solzami, "ne morem se vdati, da bi te pustila od sebe!"

"Človek bi si mislil, da jo pošiljamo v Indijo!" je dejal gospod d'Avron, ki se je bil ravno oblekel, da spremi hčer na kolodvor. "Saj se boste videli, predno mine teden dni!"

"Toda kaj se ji lahko pripeti v tem času?" je vzdihnila uboga žena, vsa brezumna ob žalosti. "Lahko se razbije ladja, ali pa vlak zdrči s tira... in še boglekaj, česar človek ne sluti... Nikoli se nisem ločila od svojih otrok. Pustite mi vsaj njo, ko sem izgubila vse ostalo! Simona!"

Na migljaj gospoda d'Avrona je Simona še enkrat poljubila mater, izvila se njenemu objemu in naglo odšla.

Ta prevelika in brezumna žalost, izvirajoča bolj nego od koderkoli iz nervozne občutljivosti, ki je bila vsem jasna in znana in na katero se ni bilo ozirati, je vendarle učinkovala. Nanjo ter jo spravila malodane iz ravnotežja. Tudi njo je za trenutek obšla blazna misel, da velja to slovo za dolgo časa, morebiti za vedno.

Ojunačila se je, prigovarjaje si, da se kmalu vrne, naj se že izteče kakorkoli; ko pa je pomislila, kakšna neki bo ta vrnitev, se jo je lotila nova zmešnjava. Od daleč se ji je vse dozdevalo lahko in jasno. Ali je bila to tesnoba otroka, ki prvokrat zapušča stariše in se podaja sam v neznani svet? Mar je bila utrujenost, ali žalost te mračne in ledene ure? Ni si vedela odgovoriti, toda pešal ji je pogum.

Ko je šla skozi stanovanje, se ji je vse dozdevalo nekako otožno.

Slučajno se je ozrla na babično sliko, ki jo je medla jutranja zarja zavijala v blede luč; obstala je in se za trenutek zagledala vanjo.

Večkrat jo je presenečala njena podobnost s tem portretom.

Mnogokrat so navdajale njeno dušo čudne primere med samo seboj in tem neznanim, že davno strohnelim bitjem, ki ji je zapustilo svojo kri, svoje poteze in svoje ime.

Obšla jo je nenadna misel, da podobnost ne sega zgolj tako daleč, temveč da tudi njeno življenje spominja babičinega, ki je bilo trdo, polno dela in prepletano z nenavadnimi izkušnjami.

Stopila je bliže. Dasi ravno je bila nekoliko kratkovidna in pastel v teku časa obledel, je vendar razločila nekaj, kar jo je v njenih otroških letih zelo prese-nečalo.

Nad čelom je imela babica pramen popolnoma belih las, ki so razločno stopali izmed njene rjave frizure. Po sporočilu, ki so ga stariši njenega očeta tolikokrat ponavljali, so ji obledeli ti lasje v nanteški ječi, kjer je bila junško rešila življenje svoje matere s tem, da je zavzela njeno mesto in se skozi eno noč pripravljala na morišče.

"Za tiste, ki jih človek ljubi, je lahko dati življenje!" si je dejala Simona kakor v sanjah.

Nato se je otresla svojih slutenj, češ: "Toda takšna priložnost se nudi redkokdaj; in to, kar čaka mene, je le malo v primeri s tem, kar so znale storiti druge." Zasmrnavala se je svoje hipne slabosti in zbrala vso svojo odločnost, da gre še k otrokoma po slovo.

Madeleine ni bilo mogoče zadržati. Georges pa je čakal sestro s široko odprtimi očmi; in ko jo je objel in poljubil, jo je vprašal šepetoma: "Zakaj odhajaš?"

"Saj veš... Teto grem obiskat."

Zmajal je z glavo. "To ni naravno, da nas zapuščas zategadelj, da jo obiščeš. Za tem je nekaj drugega."

In še tiše je dejal: "Ali zaradi tistega odhajaš, kar je bilo vzrok, da je mama predvčerajšnjim plakala?"

"Da," je priznala ona, preveč resnicoljubna, da bi ga varala brez potrebe. "Toda vrnem se kmalu. Mama ne bo nič več pla-

kala in vse pojde po sreči."

"Ali mi daš besedo."

"Dam jo, tebi in Madeleini."

Govorila je resnobno, čuteča svojo navezanost na tiste, ki jim je ona ostajala edina opora in edini up. In samozavest se ji je začela vračati. Igre, v kateri je zastavljena sreča njegovih dragih, človek ne more izgubiti.

Sedeča poleg očeta v kočiji, ki ju je peljala na štacijo, je brez prevelike muke poslušala gospoda d'Avrona, ki jo je poučeval, kako naj mu po najkrajši poti pošlje tistih tristotisoč frankov. Naposled je dodal:

"Ne pozabi, da jih moram imeti najkasneje v štirinajstih dneh. Dotlej bomo čakali s strahom in trepetom. Poizkusil bom sicer nekatere korake na svojo roko, toda človek si nikdar ne sme ustvarjati iluzij, zanašati pa se ne moremo na nikogar razen tvoje tete."

Dospela sta na štacijo, in dočim si je gospod d'Avron dal opraviti s prtljago, je šla Simona v čakalnico, kjer je imela dogovorjen sestanek s svojimi tovarišicami. Ni jih še bilo, toda mesto njih je zapazila Simona gospoda, v katerem je z največjim začudenjem spoznala Osmi-na.

"Hotel sem se posloviti od vas in vam želeli obilo sreče," je dejal.

In ko se mu je Simona zahvaljevala, ganjena nad to nepričakovano pozornostjo, je povzel s trdim glasom:

"Upam, da imate dovolj poguma?"

"Mislim, da."

"Tem bolje. Moj sistem po-

MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd.

Popolna zaloga
trebušnih pasov, e-
lastičnih nogavic,
pasov za kilo, itd.

Mi imamo Slo-
venca in Slovenko,
ki vam to tukaj u-
merita.

znate, kaj ne? Resnica je prva stvar. Ne prikrivajte si, da greste tja, kjer vas ne čaka prijazen sprejem, obogo dete!"

Človek bi bil dejal, da postaja Osminov glas nekako nežen. Odkasljaj si je in nadaljeval naglobesedno:

"Prihranil bi vam bil to pot, ako bi bil mogel. Toda vi veste, kam je šel ves denar, ki sem ga doslej zaslužil. Osebnim nimam premoženja, moja pisarna pa je last moje žene, in tudi ko bi mi ne branila pogodba, bi mi ne dopuščala vest, dotakniti se tudi le beliča, ki je dediščina tega ubogega bitja."

Ta namigljaj na gospo Osmi-novo, ki je nihče ni videl in nihče ni govoril o nji, je presenetil Simono ravnotako, kakor ostale odvetnikove besede.

Doslej se ji ni bilo dozdevalo,

Frank Klemenčič

1051 ADDISON RD.
HEnderson 7757
Barvar in dekorator

GOLŠA ZASTRUPILJA ŽIVCE
IN TELO.

Z notranjo golšo se mnogokrat zamenja za živčne nerednosti ter se je za isto tudi zdravilo.

Oni, ki na tem trpijo, ne vedo, da bi golša lahko povzročila take čudne znake nervoznosti, kot noči brez spanca, bolečine v želodcu in glavi in mnogo drugih, katerih je preveč, da bi se jih tu omenjalo.

Moja cena zdravlila je samo 10 centov na dan. Spričevala dam na zahtevo.

E. A. HISS

7102 St. Clair Avenue

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

Lastovanje doma plačuje velike dividende v obliki zadovoljstva

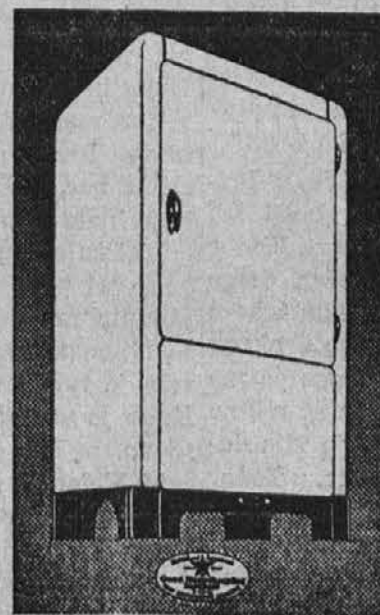
Vi plačujete za dom, če ga lastujete ali ne.

Kupite si ga sedaj.

Zglasite se pri nas ali pa pri vašemu brokerju glede nakupa dobro situiranega in primerno financiranega doma.

The City & Suburban Co.

308-318 Anisfield Building, vogal E. 9th & Huron
MAin 1645

NO DOWN
PAYMENT

Plačate lahko samo po \$5.00 mesečno, kar vas stane manj kot če kupujete led dnevno. Kupite

Norge Electric Refrigerator

in prihranite si denar.

Pridite in oglejte si novi Norge. Prepričali se boste, da je to najlepša in najtrpežnejša izdelana ledenica, ki proizvaja mrzlo redno in točno. Ta ledenica vam prihrani na živilih do \$11 mesečno ter obdrži jestvine vedno sveže. Ima poseben oddelek, kjer se ohrani zelenjava sveža.

Ne kupite ledenice dokler niste videli Norge. Pri nas dobite vedno najboljše pogoje.

Mi vzamemo vaše staro ledenico na račun.

ANTON DOLGAN

15617 WATERLOO ROAD

Kenmore 1299

PORABITE
protežirane
prihranke za počitnice
Potniški Čeki

so
PRIMERNI
EKONOMIČNI
VARNI

Cleveland Trust

Member Federal Reserve System

GEAUGA LAKE

PLES

Freddie Carlone orkester
tudi v nedeljo popoldne
BEER GARDEN
Angelo Vitale's orkester

VODVIL

Pričenši v soboto večer

Vsakovrstne zabave, ribolov,
pool, pong ring, mid-way, piknik
restavrant—cafeteria
Vožnja izpred Rex lekarne
Broadway in Miles, direktno v
park.